

Nr 76

Regeringens proposition med förslag till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde;

beslutad den 13 mars 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

BERTIL ZACHRISSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag till lag som avser överlämnande till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde av förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning. Överlämnandet avser i huvudsak frågor om fördelning av statsbidrag eller om utdelning av statliga stipendier. Lagstiftningen föranleds av att nuvarande bestämmelser härom upphör att gälla med utgången av juni 1975 och att de enligt den nya regeringsformen kan ges fortsatt giltighet endast genom lag.

Förslag till

Lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Härigenom föreskrives följande.

Enligt de närmare föreskrifter som beslutas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde fullgöra förvaltningsuppgifter enligt följande, nämligen

<i>Förening, samfällighet eller stiftelse</i>	<i>Uppgift</i>
Akademien för de fria konsterna och Konstnärernas riksorganisation i samråd	Prövning av frågor om statliga konstnärsstipendier och frågor om statliga arbetsbidrag, allt till konstnärer inom måleri m. m.
Musikaliska akademien och Föreningen Svenska tonsättare i samråd	Prövning av frågor om statliga konstnärsstipendier till tonsättare
Musikaliska akademien	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prövning av frågor om statsbidrag till musikpedagogisk utbildningsverksamhet inom privata musikskolor i Stockholm och om villkor för detta bidrag 2. Prövning av frågor om statsbidrag till orgelspelarkurs och om villkor för detta bidrag 3. Handhavande av orgelspelarkurs enligt 2 4. Handhavande av kurser för avläggande av organist- och kantors-examen, för avläggande av pedagogisk examen för kyrkokantorer samt för utbildande av kyrkomusiker vid Svenska diakonsällskapets diakonskola
Sveriges författarförbund	Prövning av frågor om fördelning av statliga medel till författare och översättare för utnyttjande av deras verk i form av talböcker och i taltidningar

<i>Förening, samfällighet eller stiftelse</i>	<i>Uppgift</i>
Stiftelsen Institutet för rikskonserter	Prövning av frågor om statsbidrag och förlusttäckningsgarantier av statliga medel till regionala och lokala musikaktiviteter samt statsbidrag till svenska musikers utlandsverksamhet
Stiftelsen Sveriges fria konstkolor	Prövning av frågor om stöd av statliga medel åt verksamheten vid vissa konstkolor i Stockholm, Göteborg och Malmö
Svenska föreningen Norden	1. Prövning av frågor om lärarutbyte mellan de nordiska länderna 2. Prövning av frågor om statsbidrag till resor och statliga stipendier inom föreningens verksamhetsområde
Stiftelsen Svensk-norska samlingsfonden	Prövning av frågor om statliga stipendier inom fondens verksamhetsområde
Sveriges hantverks- och industriorganisation	Prövning av frågor om statsbidrag till kostnader för granskning av gesällprov
Handelshögskolan i Stockholm	Prövning av frågor om doktorandstipendier till studerande vid högskolan
Riksföreningen mot cancer	Prövning av frågor om anslag av statliga medel för forskning inom föreningens verksamhetsområde

Beslut som enligt denna lag ankommer på Musikaliska akademien eller Handelshögskolan i Stockholm skall fattas av akademiens styrelse respektive av högskolans lärarråd.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1975.

Utdrag
UTBILDNINGSDEPARTEMENTET PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-03-13

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Löfberg, Lidbom, Carlsson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén.

Föredragande: statsrådet Zachrisson

Proposition med förslag till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Jag vill här ta upp fråga om lagstiftning om beslutanderätt för vissa privaträttsliga rättssubjekt inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Frågan har aktualiserats genom den nya regeringsformen.

Inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde, främst kultursektorn, har överlämnats till föreningar eller till andra privaträttsliga rättssubjekt att fördela medel som ställts till förfogande i form av statsbidrag eller för statliga stipendier. Dessa uppgifter och vissa andra till vilka jag återkommer i det följande är att hänföra till myndighetsutövning som avses i 11 kap. 6 § regeringsformen. Bestämmelser om dessa uppgifter har hitintills för varje budgetår tagits in i regleringsbrev i anslutning till Kungl. Maj:ts beslut om hur av riksdagen anslagna medel får disponeras. De bestämmelser som meddelats för innevarande budgetår upphör därmed att gälla med utgången av juni 1975. I den mån bestämmelser motsvarande de hittillsvarande fortsättningsvis skall gälla måste dessa enligt den nya regeringsformen tas in i lag. I fråga om de bestämmelser som f. n. gäller i här berörda hänseenden är följande att redovisa.

Inom ramen för de bestämmelser som gäller för konstnärsstipendier ankommer det på Akademien för de fria konsterna att i samråd med Konstnärernas riksorganisation pröva frågor om statliga stipendier och arbetsbidrag till konstnärer inom måleri m. m. och på Musikaliska akademiens styrelse att i samråd med Föreningen Svenska tonsättare pröva frågor om statliga stipendier till tonsättare. På Musikaliska akademiens styrelse ankommer vidare att pröva frågor om statsbidrag till musikpedagogisk utbildningsverksamhet inom privata musikskolor i Stockholm och att meddela bestämmelser för bidraget. Musikaliska akademiens styrelse prövar vidare frå-

gor om statsbidrag till orgelspelarkurs, som anordnas av Kyrkomusikorganisationernas samarbetskommitté eller av annan huvudman i samarbete med nämnda kommitté. På akademiens styrelse ankommer härvid såväl att handha kursverksamheten som att meddela bestämmelser för denna. Musikaliska akademiens styrelse handhar även kurser för avläggande av organist- och kantorexamen, för avläggande av pedagogisk examen för kyrkokantorer samt för utbildande av kyrkomusiker vid Svenska diakonsällskapets diakonskola.

Sveriges författarförbund beslutar om fördelning av statliga medel till svenska författare och översättare för utnyttjande av deras verk i form av talböcker och i taltidningar.

Vidare gäller att Stiftelsen Institutet för rikskonserter disponera vissa statliga medel för stöd till regionala och lokala musikaktiviteter i form av bl. a. bidrag och förlusttäckningsgarantier samt för bidrag till svenska musikers utlandsverksamhet.

Stiftelsen Sveriges fria konstskolor har getts till uppgift att av tilldelade statliga medel ge stöd åt verksamheten vid vissa konstskolor i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Även inom området för det nordiska kulturella samarbetet har i anslutning till de årliga besluten rörande medelstilldelningen meddelats bestämmelser enligt vilka frågor om bidragsgivning och beviljande av stipendier lagts på privaträttsliga rättssubjekt. Det ankommer sålunda på Svenska föreningen Norden att inom ramen för de statliga medel som tilldelats föreningen besluta om lärarutbyte mellan de nordiska länderna, nordiska studieutbytesresor för skolungdom, stipendier till svenska gymnasieelever för studieresor i Norden, stipendier till kulturkritiker och kulturjournalister samt bidrag till resor och andra ändamål inom ramen för det kulturella utbytet och samarbetet med Island. Här bör vidare nämnas att Stiftelsen Svensk-norska samarbetsfonden, som är en svensk stiftelse, får besluta om fördelning av stipendier som bekostas med statliga medel.

Inom skolväsendet har vidare i regleringsbrev lagts på Sveriges hantverks- och industriorganisation att pröva frågor om fördelning av statliga bidrag till kostnader för granskning av gesällprov.

Även på högskole- och forskningsområdet lämnas i regleringsbrev till enskilt rättssubjekt att pröva frågor om stipendier och andra bidrag av statliga medel. Sålunda gäller enligt de bestämmelser om stipendier för forskarutbildning (doktorandstipendier) som meddelats i anslutning till bestämmelserna för det anslag som anvisats för detta ändamål att lärarrådet vid Handelshögskolan i Stockholm beslutar i fråga om sådant stipendium till studerande vid högskolan. Riksföreningen mot cancer har att av statliga medel bevilja anslag för forskning inom föreningens verksamhetsområde.

De uppgifter som enligt vad jag här har redovisat har tilldelats de nämnda rättssubjekten innefattar befogenheter för dem att bestämma om förmåner för enskilda. Befogenheter av detta slag får, som jag har berört inledningsvis,

enligt 11 kap. 6 § regeringsformen inte överlåtas på privaträttsliga rättssubjekt annat än genom lag. För betydande delar av kulturområdet kommer frågan om hur de statliga insatserna skall fullgöras att behandlas i det förslag rörande insatser för kulturarbetarna som inom kort kommer att läggas fram av kulturrådet i dess slutbetänkande. Enligt min mening bör såväl för de delar av kulturområdet som kommer att beröras i nämnda förslag som i övrigt tills vidare i avbidan på bl. a. nämnda förslag behållas den ordning som f. n. gäller. Jag förordar således att beslutanderätt skall överlåtas till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde i samma omfattning som hittills.

I enlighet med det anförda har inom utbildningsdepartementet utarbetats förslag till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Vid utformningen av lagförslaget har jag utgått från att rättssubjekten i fråga – liksom hittills – är beredda att åta sig de angivna uppgifterna och att vid fullgörandet av dem iaktta de bestämmelser som på grundval av bl. a. riksdagens beslut om anslag meddelas av regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen utser.

Lagen bör träda i kraft den 1 juli 1975.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga förslaget till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.